

בני מר הרב בני

יְחֵשׁ, שׁוֹ, סדר מוצא אדם מאבותיו ורשימת השתלשלות הדורות שלו, *généalogie, Abstammungsregister*: וְאִמְצָא סֵפֶר הַיְחֵשׁ הָעוֹלָיִם בְּרֵאשׁוֹנָה וְאִמְצָא כְּתוּב בּוֹ אֵלֶּה בְּנֵי הַמְּדִינָה הָעֵלִיִּים מִשְׁבֵּי הַגּוֹלָה וְכוּ' (נחמ' ז ה'ו).
ובדקדוק, יוד היחש, היוד הנוספה בסוף השמות לסימן היחס.

"וכי יש מנמנם שבעים שנה בחלום?"

(חוני המעגל, תענית כג ע"א)

כבר עייפתי מאוד, אבל עדיין אני יודע להבריל בין נמנום לחלום. אלא שיש דברים שאין להם שיעור וקשה לתרגם למילים, כמו החום מאז, הדוחק בי עכשיו לכתוב בטרם יצטנן לגמרי. קשה גם להסביר עכשיו מה דחק בי בימים שלפני ראש השנה לנסוע מכאן לצפון. אחרי ימי העבודה הרבים והלילות רציני אמנם לנוח, אך משהו אחר עורר אותי, שכבר אז לא היה נעים, ועכשיו על אחת כמה וכמה; שעון מעורר ישן שצלצל פתאום בסוף חודש אלול, צלצל חלוד שאפילו אני לא שמתי לב אליו אלא רק כעבור ימים אחדים, ואף אחד מסביבי לא שמע. מאחר שלא הצלחתי להפסיק לשמוע אותו ולא יכולתי לחזור לישון, וכיוון שממילא קמתי עם שחר, החלטתי לנסוע לצפון. חשבתי מיד על הר מירון. לא רציני כמובן להגיע לקבר הרשב"י, אלא רק קצת להתבודד ולהשיב רוח אחרי הקיץ המצמיא, להעפיל אל אחד ההרים ולהרוות בזה את צימאוני לחודש תשרי. אפשר היה לבחור כמעט כל חדר בצפון בימים האחרונים של השנה, לפני החגים, ובכל זאת הגעתי דווקא לחדר קטן במושב שלמרגלות הר מירון, שכבר ישנתי בו לפני כמה שנים. ומה עוד, אמרתי בלבי, אולי השינה תזכור אותי מאז ותחזור לבקר.

הפעם ישנתי רק מעט, ובכל זאת שמחתי שהציפורים העירו אותי מבחוץ. השחר כבר עלה. יצאתי מהחדר לשתות קפה. לא היה קר, אבל צפריד קריר קטן התגנב עם אורות הבוקר. עוד לא כבו כל האורות במושב והחשיכה כבר הבהירה ועלו אורות ראשונים בבתי המושב ועל פסגת ההר.

נפשי יצאה לשם; אולי אצליח לנשום לרווחה, אולי אוכל להתעלות לזמן מה כמו בפעם שעברה, אף על פי שאז היו אלה עלומי החורף ועכשיו הקיץ מזדקן וקצר נשימה.

בגלל בזבוז הזמן וארוחת הבוקר יצאתי לדרך רק כשהשמש כבר קפחה. ביציאה מהמושב פניתי אל הוואדי והתחלתי לעלות בה. בפעם הקודמת הוואדי הזה היה נחל, והמים פכפכו בו לאט משעליתי אני, בצעדים מהירים שהשקיט העשב הטרי והרך. עכשיו פצצתי את עלי האלונים המאובקים שריפרו את השביל וקרעתי בדרכי קורי עכביש. אז היה פה ריח אינסופי, אבל גם עכשיו נדמה היה לי שהרחתי ריח מתוק. גם עכשיו היה פה צל, אבל החום הכביד על העלייה התלולה והעייפות הקשתה. בפעם שעברה נמשכתי למעלה בלי לדעת מה יקרה ביציאה מסבך הנחל, כשהאופק ייפתח: נפשי פרוחה בשמי הגליל, כנגד ההרים העולים ללבנון בצפון ויורדים לישראל בצד האחר. אסור לשוב ולצפות להפתעה כזאת, אבל קיוויתי לפחות, למרות העייפות, להפתעה אחרת. לכן התאמצתי להגיע כבר לפסגה, לשבת בצל האלון ועל שפת הבריכה הירוקה. אולי שם תיפול תנומה על עפפעי.

לא אאריך. הגעתי לפסגה, אף על פי שבדרך כבר נדמה היה לי שטעיתי. אלא שלמעלה השמש סנוורה כל כך במזרח, עד שדי היה לראות שהכול במקום ומיד צנחתי ליד הבריכה בצל האלון ועצמתי את עיני.

אינני יודע כמה זמן חלף עד שפקחתי אותן שוב, רגע אחד או שבעים שנה, אבל המראה שראו עיני היה ברור לגמרי.

ילד קטן רץ לקראתי ונעצר רק מקרוב. הוא היה ילד דתי, אף על פי שהכיפה שלו נפלה בדרך כנראה, בן שש או שבע. הוא רץ בסערה ועצר בהפתעה, וכשראה אותי מקרוב, פניו כמעט התהפכו לבכי. אבל אני משום מה לא הופתעתי בכלל. הילד נראה מוכר מיד, אף על פי שאז לא ידעתי מדוע. שאלתי אותו אם הלך לאיבוד ומה שמו, והתשובה לשתי השאלות היתה ברורה מאליה. הוא ענה בקושי והתאפק שלא לבכות שוב. הוא היה רטוב מזיעה ומדמעות. קמתי אליו. הושטתי לו יד והוא נענה לי בכף יד קטנה; כמעט ננערתי ממנה מיד: היא היתה לוחטת כגחלת. אף על פי כן אחזתי בה.

הילד התנשם בכבדות, אחרי הדרך שתעה בה לבדו. יחד הלכנו אל שפת הפסגה ולבי נפל למראה הארץ הרבה והיערות המסובכים בדרך למטה.

— אל תדאג. מזמן הלכת לאיבוד?

הוא הנהן בקושי. כשם שידעתי בוודאות משונה את תשובותיו, ידעתי

גם שאינו צריך לדאוג, ואולי רק את זה הייתי צריך לומר לו. הקפנו יחד את הפסגה ומצאנו בדרך ארבעה שבילים נוספים שירדו לכל עבר. התאמצתי לראות או לשמוע קול, ושקט מילא את הכול. גם הילד התאפק מלבכות.

— מאיפה באת? איפה הם היו?

אחת הציפורים, שעפה בצווחה מצפון לדרום, סימנה אולי את התשובה לשאלה שהילד לא ענה עליה, אבל הציפור אבדה בדרך לעמק. עמדתי חסר אונים והמשכתי להחזיק בחוזקה בכף יד הילד הבווערת. נדמה היה לי שהיא מותירה בי כווייה, ובכל זאת המשכתי להחזיק בה בכל כוחי.

אינני יודע להעיד מה קרה אחר כך, בתוך כמה זמן ומאין עלו פתאום הקולות. נראה שהגיעו בדיוק מהצד השני. הילד שמע אותם לפני, והוא פנה פתאום לשם וכף ידו פרפרה. שמעתי ילד קורא, ועוד לפני שהבנתי מה הוא אומר, ביקשו אצבעותיו רשות והוא השתחרר מכף ידי ורץ אל הילד ההוא שגם פאותיו התנפפו. הקריאה הדהדה והתבהרה: הילדים קראו לאחור: "הרב בני! הרב בני!" ובינתיים הופיעו עוד ילדים ורצו אל הילד ולאחור, במורד ההר, רצים ושבים בהתרגשות.

אחרי זמן מה (אינני יודע בדיוק כמה, כי הלא בדעבד נשכחים סחסי הזמן ורק עצמות הדברים נזכרות) הופיע המבוגר היחיד, הרב בני כנראה. הוא נראה מזיע ומתנשף, אבל הוא המשיך עוד מעט בקלות אל הילד וחיבק אותו אל מותניו ודיבר אליו בתוך כל הדברים שאמרו הילדים מסביב. לא יכולתי לשמוע מה הם אומרים כמובן, ובכלל המרחק בינם לבני התרחב, והיה אפשר כבר לחזור וללכת בלי שאיש יבחין בי. אבל למרות המרחק עוד היתה ידי קשה ובווערת, והחום עלה והתפשט בכל הגוף והמס את כל השאלות. הילדים עמדו מהצד ואחדים כבר החלו לרוץ מסביב. הם היו הצאן והרב בני — הרועה, אבל הילד שלי לא היה רק תלמידו; לא הייתי צריך לשמוע כלום כדי להרגיש שהרב בני מחבק את בנו. הילד התרפק עוד על אביו, ואביו חיבק אותו שוב שלא יאבד, וברגע ההוא נדמה היה לי שאני מבין מדוע הילד טעה בי תחילה ומה פשר מבטו בי לפני שעצר בריצתו. הרי אנחנו דומים, הרב בני ואני, למרות הזקן הקטן וכיפתו הלבנה הגדולה; למרות שערות השיבה וגופו השמנמן, הוא היה בוודאי בן גילי ונשקף שם כבבואה רחוקה של הרמות שיכולתי להיות לו המשכתי לישון ולולא התעוררתי בחצי הלילה ויצאתי מהבית אל הגן לפני שנים רבות. הלא הרחקתי מאוד ואי אפשר לחזור, אבל לפעמים הזמנים מתקפלים לפנים, לאחור, וקלסתרן של הילד אינו אלא תמונת ילדות שלי שראיתי מיד כשנפקחו עיני ליד הבריכה הירוקה. ואולי דווקא בלילה ההוא הייתי

סהרורי, וכל מה שקרה מאז לא היה אלא חלום; והנה אני הוא המביט במציאות, והרב בני אינו אלא אני, והילד הזה הוא בני.
לא נשארתי שם, ואינני יודע מה קרה להם אחר כך; אפילו מה היה לי, לא ברור לגמרי. רק אותה תחושת רחיפה שירדתי בה בקלות, וכף היד שהשתחררה. כמה פעמים בהליכתי המהירה במורד ההר הזויתי שוב את האצבעות, והכאב שכך והלך. עד שהגעתי לחדר כבר כמעט נשכח, ובאוטובוס הדחוס בדרך חזרה נשמתי לרווחה. נרדמתי שוב, וכשהתעוררתי בתחנה בעפולה, כבר לא נשמע הצלצול באוזניים.